

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

MỞ RỘNG VỐN TỪ : LẠC QUAN – YÊU ĐỜI

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Tiếp tục mở rộng, hệ thống hoá vốn từ về tinh thần lạc quan, yêu đời.
2. Biết đặt câu với các từ đó.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Một số tờ phiếu khổ rộng kẻ bảng phân loại các từ phức mở đầu bằng tiếng vui (BT1)
- Bảng phụ viết tóm tắt *cách thử* để biết một từ phức đã cho chỉ hoạt động, cảm giác hay tính tình (BT1 – xem mẫu ở dưới).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra :

- Một HS đọc nội dung ghi nhớ (tiết LTVC *Thêm trang ngữ chỉ MĐ cho câu*), đặt 1 câu có trạng ngữ chỉ mục đích.
- Một HS làm lại BT3.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài. GV nêu MĐ, YC của giờ học.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

Bài tập 1

- HS đọc yêu cầu của bài.
- GV hướng dẫn HS làm phép thử để biết một từ phức đã cho chỉ hoạt động, cảm giác hay tính tình :

275

hở hở, khanh khách,
khàn khàn, khẽn
khẽn, khùng khục, khúc
khích, khinh khích, rinh
rích, rúc rích, sằng sặc,
sặc sụa...

Bọn khỉ vừa chuyển cành thoan thoát vừa cười **khàn khặc**.
Ông cụ cười **khùng khục** trong cổ họng.
v.v...

3. Củng cố, dặn dò

- GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS ghi nhớ những từ tìm được ở BT3, đặt câu với 5 từ tìm được.

a) Từ chỉ hoạt động trả lời câu hỏi <i>Làm gì ?</i>	<i>Bạn trẻ đang làm gì ?</i> <i>Bạn trẻ đang vui chơi ngoài vườn hoa.</i>
b) Từ chỉ cảm giác trả lời câu hỏi <i>Cảm thấy thế nào ?</i>	<i>Em cảm thấy thế nào ?</i> <i>Em cảm thấy rất vui thích.</i>
c) Từ chỉ tính tình trả lời câu hỏi <i>Là người thế nào ?</i>	<i>Chú Ba là người thế nào ?</i> <i>Chú Ba là người vui tính. / Chú Ba rất vui tính.</i>
d) Từ vừa chỉ cảm giác vừa chỉ tính tình có thể trả lời đồng thời 2 câu hỏi : <i>Cảm thấy thế nào ? Là người thế nào ?</i>	<i>Em cảm thấy thế nào ? Em cảm thấy vui vẻ.</i> <i>Chú Ba là người thế nào ? Chú Ba là người vui vẻ.</i>

– GV phát phiếu cho HS trao đổi theo cặp – các em đọc nội dung bài tập, xếp đúng các từ đã cho vào bảng phân loại.

– HS dán bài lên bảng lớp, trình bày kết quả. Cả lớp và GV nhận xét, chốt lại lời giải.

– Cả lớp sửa bài theo lời giải đúng :

a) Từ chỉ hoạt động	<i>vui chơi, góp vui, mua vui</i>
b) Từ chỉ cảm giác	<i>vui thích, vui mừng, vui sướng, vui lòng, vui thú, vui vui</i>
c) Từ chỉ tính tình	<i>vui tính, vui nhộn, vui tươi</i>
d) Từ vừa chỉ tính tình vừa chỉ cảm giác	<i>vui vẻ</i>

Bài tập 2

– GV nêu yêu cầu của bài.

– HS làm bài, tiếp nối nhau đọc câu văn của mình. VD :

Cảm ơn các bạn đã đến *góp vui* với bọn mình.

Mình đánh một bản đàn để *mua vui* cho các cậu thôi.

Ngày ngày, các cụ già *vui thú* với những khóm hoa trong khu vườn nhỏ.

Bài tập 3

– HS đọc yêu cầu của BT3.

– GV nhắc các em : chỉ tìm các từ miêu tả tiếng cười – tả âm thanh (không tìm các từ miêu tả nụ cười, như : *cười ruồi, cười nụ, cười tươi,...*)

– HS trao đổi với bạn để tìm được nhiều từ miêu tả tiếng cười.

– HS tiếp nối nhau phát biểu ý kiến – mỗi em nêu một từ, đồng thời đặt câu với từ đó. GV ghi nhanh lên bảng lớp những từ ngữ đúng, bổ sung những từ ngữ mới.

– HS viết từ tìm được vào vỏ hoặc VBT. VD :

cười ha hả	Anh ấy cười ha hả , đầy vẻ khoái chí.
cười hì hì	Cu cậu gái đâu cười hì hì , vẻ xoa dịu.
cười hi hi	Mấy cô bạn tôi không biết thích thú điều gì, cứ cười hi hi trong gốc lóp.
hở hơ	Anh chàng cười hở hơ , nom thật vô duyên.